

„Mindig az osztályban éreztem magam a legjobban”

A Csemadok megalakulásának 55. évfordulója alkalmából a Csemadok Országos Tanácsa 2004. március 6-án emlékérmeket adományozott a szervezetben végzett több évtizedes tevékenysége elismeréséért Korpás Pálnak. Ebből az alkalomból kértem tőle interjút.

Friss diplomával a zsebében Pozsonyban az Új Szó vezetésének ajánlata és győzködése ellenére mégis a pedagógiai pályát választotta egy kisvárosban, Ipolyságon – a magyar középiskolában. Mi készítette ilyen döntésre?

– Először is az, hogy én mindig tanárnak készültem. Igaz, csábított az újságírás is, s az egyetemi tanulmányaim utolsó két évében – főleg fordítóként – belekóstoltam ebbe a szakmába, de ezalatt nem ivódott bele annyira a zsigereimbe, hogy szenvedélyesen megszerettem volna. Egyébként – most már jobban ismerve önmagam – nehezen tudtam elképzelni, hogy hű tollnoka lehettem volna néhány évtizedig az újságírást irányító diktatorikus ideológiának. Amikor 1964 szeptemberében Ipolyságra kerültem, a döntésem nem okozott semmilyen lelki fájdalmat. Elindultam a 2001-ig tartó hétköznapi pedagógia sokszor göröngyös, de olykor-olykor örömmel is fűszerezett útján. Külön örömforrás, hogy 38 évig /1 év katonaság/ mindig ugyanabban, habár változó nevű magyar tanítási nyelvű középiskolában /gimnáziumban/ tanítottam. Néhányszor megkörményeztek szlovák tannyelvű oktatási intézmények igazgatói, hogy menjek át hozzájuk. Ezt – mindenkor – elképzelhetetlennek tartottam. Hogy a kérdésre bét is mondjak, megemlítem, hogy Pozsonyban – lakáshiány miatt – a szerkesztőségi szobában hálaltam, s nagyon felszabadultam, amikor Ipolyságon egy külön szobában találtam magam. Persze, a döntésben bizonyára közrejátszhatott a sors keze is. Egyet azóta nagyon egyértelműen tudatosítok: minden emberi döntésnek vannak és a jövőben is lesznek határozott és talán elkerülhetetlen következményei – jók és rosszak egyaránt.

Tanárként tantárgyaiban – úgy is lehet mondani – kőkeményen megkövetelte a tananyagot. Ennek ellenére diákjai körében közkedvelt volt, sőt ma is élvezzi azok megbecsülését. Am egyes főnökei, s ezt ki kell hangsúlyoznom, karakán nézetei miatt sem 1989 előtt, sem utána, amikor bizonyos ideig /1990–1991/ az intézet igazgatója is volt, sok kellemetlen évet, hónapot okoztak Önnek. Emberként hogyan viselte ezt az időszakot?

– Következetesség nélkül, de ez nem tévesztendő össze a darabos durvasággal, az élet egyetlen területén sem érhetőek el komoly és tartós értékű eredmények. Ez az én hitvallásom, ezt próbáltam gyakorolni önmagammal, de diákjaimmal szemben is. Azok a diákok, osztályok voltak az én ösztönző partnereim, amelyek szintén ilyen elvek szellemében viszonyultak hozzám. Magyar–szlovák szakos lévén nagyon oda kellett figyelnem a tanításra. Minden évben érettségiztettem, s előtte ki kellett javítanom a rengeteg érettségi írás-

beli dolgozatot is. Volt olyan tanév is, hogy 110 ilyen dolgozatot javítottam ki. No és az is benne volt a pakliban, hogy nekem a leggyengébbeket is vállalnom kellett az érettségire. Egy kémia vagy hasonló szakos egyszerűen „lebeszélhette” a gyenge diákokot: ne az ő tantárgyát válassza. Más tantárgyak tanítását is vállaltam, amelyek az én ismereteimet és a diákok tudását is hasznosan kiegészítették. Ilyenek voltak a



pszichológia, logika, filozófia, társadalomismeretek és az etika. Szükség esetén a történelemre vagy a földrajzra sem mondtam volna nemet. Az iskola területén mindig az osztályban éreztem magam a legjobban. Talán ebben is gyökerezhet a megbecsülés. Hivatalos megbecsülésben is részesültem, két országos kitüntetést kaptam.

Az igazgatóim – egy-kettőt kivéve – fura figurák voltak. Az egyik történetesen – még a szociban – megegyezett az érettségi elnökként nálunk tartózkodó nagymenyeri igazgatóval, hogy a tanév végétől majd átpasszol engem a csallóközi kisvárosba. Csak annyit teszek hozzá, hogy a „döntése” előtt engem egyáltalán meg se kérdezett, pedig már lakásom is volt Ipolyságon, és két gyermekem is a világra jött. Marián Šípócz testnevelés szakos igazgató pedig képzett kidobólegényként az utcára tett egyszerűen azért, mert az iskolatanács elnökeként nem voltam hajlandó ígteni mondani osztálycsökkentő szándékaira. Döntésének lényegén az sem változtat, hogy ezt netán felsőbb sugallatra tette. Még egy érdekesség a szoci korszakából: az egyik igazgató 15 évi „uralkodása” idején én egyszer sem kaptam jutalmat, holott a tantestület minden tagja legalább mindig néhány morsányiban részesült. Ilyesmit csak munkaterápiával lehet átvészelni. Kialakult bennem egy ilyen felfogás: az embernek mindig tennie kell valamit, hogy ne gabylyodjék bele önmagába. Egyébként mindenkit megkörményezhet ilyen veszély. Az átvészelésben sokat segíthet a szolidáris család és az igazi jó barát is.

Aktív tevékenységet fejtett ki a Csemadokban. Milyen tisztségeket töltött be?

– A hatvanas évek második felében

kultúrfelelőse, majd 1968 után 1988-ig titkára voltam a Csemadok Ipolysági Alapszervezetének. Ezenkívül bizonyos időszakokban részt vettem a járási és központi bizottság munkájában is. Munkámért többször részesültem helyi, járási és országos kitüntetésben. A közösség-szervezést tartottam a legfontosabb feladatnak. Céltudatos vezetőség, aktív tagság – ez az elképzelés lebegett a szemem előtt. Ezen a téren a 70-es és 80-as években számos sikert értünk el: rendszeres író-olvasó találkozók, sikeres irodalmi színpad és a Kincskeresők, valamint a Honti Hangok énekkar. Együtteseink fellépéseinek és a farsangi bálokon rendszerint 300-400 ember vett részt. Hadd soroljak fel néhányat azok közül, akik az igényes kulturális tevékenységeket végezték: *Bulla Tibor, Rozsnyó József, Pásztor István, Hrubják Emil, Paulovics István, Pompos Ede, Dióssy Gyula, Kajtor Pál, Vas Ottó, Csáky Károly, Bélik Rezső, Melicher Béláné, Kovácsné Bolgár Magda, Bodonyi András, Ondrusz István, Ágoston Lajosné, František Zborovjan /karnagy/, Cserba István, Rondik József, Štrba Péter* és még sokan mások. Sajnos, sokan a felsoroltak közül már nincsenek az élők sorában. Elképzelésem szerint új életre kell kelteni a Csemadok alapszervezetét. Ha lehet, még ebben az esztendőben. A jó kulturális munka alapja a rendszeres találkozás a vezetőségi üléseken meg a próbákon.

Nem szándékozik feldolgozni a Csemadok helyi szervezetének történetét a jelen és az utókor számára?

– Olykor-olykor felvillan bennem ez a szándék. Nehéz feladatnak tartom, s csak szilárd elhatározással és kellő összefogással lehet hozzájárulni az ilyen munkához. A dokumentumok jócskán szétszóródtak /több elnöknel, vezetőségi tagnál található/, s jó részük az 1984-ben a székházban keletkezett tűz áldozata lett. Szerencsére az évzárókra készített beszámolókat füzetekbe írtam, így ezekben megtalálhatók a rendszeres évi összefoglalók. Mindenesetre az ön felvetését ösztönzőnek tartom.

A kacsagtető állásajánlatok ellenére miért ragaszkodott Ipolysághoz?

– Hűséges embertípusnak tartom magamat. Általában nem menekülök a feladatok elől, még ha süllyedő hajón kell is azokat megoldani. A másik dolog: talán meg is szerettem Ipolyságot. Most pedig már nehezen tudnám elképzelni az életemet más városban vagy községben.

Nyugdíjasként aktívan bekapcsolódott a politikába, már negyedik választási időszakban a városi önkormányzat képviselője, az oktatási és kulturális bizottság tagja, illetve elnöke. Képviselőként mit szeretett volna elérni, hogy ez az elfelejtett régió Komárom, Rozsnyó és Királyhelmec között visszanyerje megérdemelt szerepét?

– Tanárként és Csemadok-tisztségviselőként sok ipolysági és környékbeli emberrel ismerkedtem meg, de nemcsak velük, hanem gondjaikkal is. Amikor megszűnt az egypártrendszer, s 1990-ben jöttek az első szabad választások, megmérettetem magam – sikerrel. Azóta egy